

یکی از مخاطرات اتراق در طبیعت، سیل است

چه کنیم تا سیل ما را نبرد

زهره افشار
مترجم

وضعیت آب و هوایی را رصد کنید

مدیرکل دفتر کنترل سیلاب و آبخیزداری سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور تأکید کرد: نخستین توصیه ما این است که مسافران از طریق فضای مجازی که در حال حاضر در دسترس همه است وضعیت جوی منطقه‌ای را که می‌خواهند به آن سفر کنند، بررسی کرده و حتماً هشدارهای هواشناسی را جدی بگیرند. در خیلی مواقع ما در کنار یک رودخانه نشستیم و آسمان هم آفتابی است و با شنیدن هشدار هواشناسی با خود می‌گوییم این هشدار الکی است و به سادگی از کنارش می‌گذریم اما چند دقیقه بعد به یکباره جریان سیل راه می‌افتد. یک دلیل دیگر برای اتراق نکردن در حاشیه رودخانه این است که نرم و سست بودن خاک حاشیه رودخانه می‌تواند باعث گیر کردن ماشین‌تان در آن شود و در صورت داشتن کودک خردسال چنین مکان‌هایی در مواقع بروز سیلاب بسیار خطرناک خواهد بود. البته یادمان باشد سیل راه درست خود را در پیش گرفته و می‌رود و این ما هستیم که در جای درستی اتراق نمی‌کنیم و در واقع انتخاب ما اشتباه بوده که بدون توجه به هشدارها، به یک دره آمده‌ایم.

فرامرز خاطرنشان کرد: درست است که همه مردم نباید کارشناس منابع طبیعی باشند و آشنایی کامل با مناطق سیل‌خیز داشته باشند اما حداقل می‌توانند مکانی را برای اتراق کردن انتخاب کنند که کف دره یا کنار رودخانه نباشد. ضمن اینکه باید از نزدیک شدن به مخازن سدها و بندهای انحرافی خودداری کنیم. این مناطق مکان‌های مستعدی برای بروز سیل هستند.

مردم محلی، مسافران را راهنمایی کنند

مردم محلی می‌توانند در کنار کمک به راه‌اندازی کمپین‌هایی برای خودداری از ریختن زباله در طبیعت، با مسئولان برای جلوگیری از اتراق کردن مسافران در مناطق پرخطر همکاری کنند. در فرهنگ ما وقتی غریبه‌ای در جایی اتراق می‌کند مردم محلی می‌آیند و ضمن خوشامدگویی، خوش و بشی هم می‌کنند لذا بد نیست به مسافران توصیه کنند در کجا اتراق نکنند. فرامرز خاطرنشان کرد: سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در سال‌های گذشته، عملیات‌های آبخیزداری مختلفی برای کنترل سیلاب‌های احتمالی اجرا کرده و در نقاطی که سازه‌های آبخیزداری ایجاد کرده، علائم هشداردهنده هم نصب کرده است ولی قطعاً این کافی نیست و لازم است همه دستگاه‌های اجرایی از جمله شرکت‌های آب منطقه‌ای و سازمان‌های مردم‌نهاد هم پای کار بیایند.

در خیلی مواقع ما در کنار یک رودخانه نشسته‌ایم و آسمان هم آفتابی است و با شنیدن هشدار هواشناسی با خود می‌گوییم این هشدار الکی است و به سادگی از کنارش می‌گذریم اما چند دقیقه بعد به یکباره جریان سیل راه می‌افتد

سفرهای نوروزی شروع شده و ما ایرانی‌ها طبق عادت برای رفع خستگی هنگام سفر از میان همه جاهای زیبا و دیدنی مثل کوه و دشت و تپه ترجیح می‌دهیم در جایی توقف کنیم که حداقل جوی آبی روان باشد و با نشستن در کنار آن بساط صبحانه یا عصرانه را پهن کرده و ساعتی با شنیدن صدای گوش‌نواز آب آرامش بگیریم.

اما متأسفانه گاهی در کنار رودخانه‌های کوچک و بزرگ بویژه در فصل بهار که بارش‌ها به شکل رگباری و ناگهانی اتفاق می‌افتد، خطراتی در کمین نشسته که فکرش را هم نمی‌توانیم کنیم.

کسی نیست که سیل پنجم فروردین سال ۱۳۹۸ شهر شیراز را از یاد برده باشد. در آن سال بارش ناگهانی باران در کمتر از ۱۰ دقیقه در دروازه قرآن شیراز سیلاب به راه انداخت و جان تعدادی از مسافران نوروزی و شهروندان شیرازی را گرفت و طعم نوروز را به کام مردم تلخ کرد.

کارشناسان علت بروز این سیل را لایروبی نشدن مسیر سیل و ایجاد خیابان در رودخانه خشک شیراز اعلام کردند.

سیل استهبان اصفهان هم حادثه دیگری بود که سیلاب شیراز را برایمان تداعی می‌کند.

خانواده‌هایی که برای ساعتی تفریح به کنار سد رودبال رفته بودند هرگز فکرش را نمی‌کردند در تابستان گرفتار سیل در این منطقه شوند.

مسافران در کنار رودخانه‌های قدیم و جدید، اتراق نکنند

مونسون به آن برسد. امسال مونسون حتی در استان‌های مرکزی کشور هم سیل راه انداخت و انتظار می‌رود مونسون سال آینده باز هم قدرت بیشتری بگیرد.

از سوی دیگر سال‌هاست به دلیل خشکسالی‌های متوالی، مراتع ما فقیرتر و پوشش گیاهی آنها کم شده یا از بین رفته است که این مسأله موجب می‌شود در مواقع بروز بارش‌های سیل‌آسا، مراتع نتوانند مانع سیلاب شوند. البته توجه داشته باشید سیل یک مؤلفه هیدرولوژی است و اگر بتوانیم آن را کنترل کنیم می‌تواند سبب خیر و منبع تأمین کننده آب باشد که البته اینجا جای بحث در این مورد نیست.

ما به سفر می‌رویم تا در محیطی آرام دغدغه‌هایمان را به طبیعت بسپاریم و لازم است مسافران در سفرهای نوروزی به نکاتی توجه کنند تا در این ایام گرفتار سیلاب نشوند و سفر به کام‌شان تلخ نشود.

«محمد فرامرز» مدیرکل دفتر کنترل سیلاب و آبخیزداری سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در گفت‌وگو با «ایران» به مسافران نوروزی توصیه کرد از اتراق کردن در مسیر رودخانه‌ها خودداری کنند. وی افزود: سال‌ها خشکسالی در کشور شرایطی را رقم زده که بستر برخی از رودخانه‌های فصلی یا دائمی خشک شده و بسیاری از مردم تصورش را نمی‌کنند در این مناطق سیلی جاری شود اما متأسفانه این تصور غلطی است.

وی تصریح کرد: واقعیت این است که ما شاهد تغییرات اقلیمی، نه تنها در ایران بلکه در کل دنیا هستیم و یکی از پیامدهای آن تغییرات الگوهای بارشی است و می‌بینیم که مدتی است بارش‌های ناگهانی، سیلاب‌های غیرمنتظره راه می‌اندازند.

امسال به دلیل قوی شدن پدیده مونسون شاهد بارش‌های سیل‌آسا در استان‌هایی بودیم که سابقه نداشت

